

Dosarul nr.1a-106/2024
Nr. comp. 1-21184841-06-1a-05072024

I instanță
Judecător Gorlenco Inga
Judecătoria Cahul
sediul central

DECIZIE
În numele Legii

11 decembrie 2025

mun. Comrat

Completul de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat
în componența:

președintele completului, judecătorul	Mironov Andrei
judecători	Colev Grigori și Hudoba Valeri
grefier	Nezalzova Marina

cu participarea:

procurorului	Calendari Dumitru
apărătorului inculpatei	avocatul Ormanji Ivan
inculpatei	Comarova Irina

în lipsa reprezentantului părții vătămate Î.S. „Poșta Moldovei”, care au solicitat în referință examinarea cauzei în lipsa lor,

judecând în ședință publică, în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Mîțăblîndă Sergiu în interesele inculpatei Comarova Irina, împotriva sentinței judecătorei Cahul sediul central din 12 februarie 2024 pe cauza penală în privința lui:

Comarova Irina Pimen, născută la *****, IDNP: *****, locuitoare a or. Cantemir, str. *****, studii medii, nesupusă militar, concubinaj, 2 copii minori la întreținere, cetățeană a R. Moldova, anterior nejudecată,

învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) din Codul penal,

Cauza penală s-a aflat pentru judecare în prima instanță la judecătoria Cahul sediul central de la 09 noiembrie 2023 până la 12 februarie 2024.

***Judecătoria Cahul sediul central a pronunțat sentința la 12 februarie 2024.
(f.d.88-106, vol. II)***

***Cauza penală a parvenit pentru judecare în ordine de apel la Curtea de
Apel Comrat la data de 05 iulie 2025. (f.d.154, vol. II)***

Procedura citării legale a fost respectată.

Audiind raportul judecătorului raportor pe fondul cauzei și declarațiile participanților la proces asupra apelului în cauză,

C O N S T A T Ă:

Prin sentința judecătoriei Cahul sediul central din 12 februarie 2024, Comarova Irina a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin.(2) lit. c), d) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 900 unități convenționale, echivalentul sumei de 45 000 /patruzeci și cinci mii/ lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul administrării și gestionării activelor financiare în instituțiile comerciale și în instituțiile publice pe un termen de 3 ani /trei/ ani.

S-a liberat Comarova Irina de executarea pedepsei principale și anume amenda în mărime de 900 unități convenționale, echivalentul sumei de 45 000 /patruzeci și cinci mii/ lei, în temeiul art. 2) alin.(1) și (4) ale Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu menținerea pedepsei complementare stabilite și anume privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul administrării și gestionării activelor financiare în instituțiile comerciale și în instituțiile publice pe un termen de 3 ani /trei/ ani.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de partea vătămată ÎS „Poșta Moldovei”.

S-a încasat din contul inculpatei Comarova Irina în beneficiul ÎS „Poșta Moldovei” cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune mijloace bănești în cuantum de 41 669,40 /patruzeci și unu mii șase sute șasezeci și nouă, 40/ lei. (f.d. 88-106, vol. II).

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut, că **Comarova Irina** activând în calitate de șef a Oficiului Poștal MD-7301 Cantemir, care aparține ÎS „Poșta Moldovei” în baza acordului suplimentar nr.45 emis la 13 aprilie 2019, anexă la contractul individual de muncă nr.11 din 06.08.2014, în

perioada anului 2020, acționând cu intenție, folosindu-se de situația de serviciu, profitând de funcția deținută, a însușit ilegal în scopuri personale de la ÎS „Poșta Moldovei” suma bănească de 45999,14 lei, dintre care suma de 35135,22 lei ca urmare a trecerii nejustificate la cheltuieli a pensiei și suportului financiar în lipsa semnăturilor beneficiarilor, iar suma de 10 863,92 lei fiind trecută la cheltuieli de cet. Comarova Irina prin parola poștașilor din contul soldului mijloacelor bănești în casa oficiului poștal, care i-au fost încredințate ei prin mijloace bănești, astfel cauzând ÎS „Poșta Moldovei” un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 45 999,14 lei.

Acțiunile descrise de către urmărirea penală au fost calificate pe art. 191 alin.(2) lit. c), d) Cod penal al Republicii Moldova, *„delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu folosirea situației de serviciu, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”*.

Cauza penală în prima instanță a fost examinată în ordinea procedurii generale.

La 26 februarie 2024 avocatul Mițăblîndă Sergiu în interesele inculpatei Comarova Irina, în dezacord cu sentința judecătoreiei Cahul sediul central din 12 februarie 2024 a declarat apel, în care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei penale și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea inculpatei Comarova Irina, acuzată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, totodată să fie respinsă acțiunea civilă depusă de către S.A. Poșta Moldovei, ca fiind neîntemeiată. (f.d. 110-120, vol II)

În motivarea apelului a indicat că, sentința în cauză o consideră ilegală și neîntemeiată, pe motiv că, instanța de fond a tras concluzii greșite, referitor la vinovăția inculpatei Comarova Irina de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 191 alin.(2) lit. c), d) Cod penal.

Consideră că instanța de fond greșit a analizat și apreciat probele prezentate de către acuzatorul de stat pe episodul învinuirii și, respectiv, a constatat vinovăția numitei Comarova Irina în comiterea infracțiunii, fără suport probatoriu în acest sens.

Invocă că, concluziile instanței de fond despre faptul că inculpata Comarova Irina ar fi comis infracțiunea incriminată, vin în contradicție cu majoritatea

probelor acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor de judecată.

Menționează că, instanța de judecată la pronunțarea sentinței nu a luat în considerație poziția părții apărării și anume că partea apărării conform referinței depuse a invocat și solicitat anularea ordonanței emisă la data de 06 decembrie 2021, de către adjunctul interimar al procurorului șef a procuraturii raionului Cantemir, Enachi Gheorghe, prin care a dispus recunoașterea în calitate de mijloace de probă și anexate la cauza penală, următoarele acte: procesul verbal privind rezultatele verificărilor efectuate în cadrul anchetei de serviciul desfășurate în baza ordinului Î.S. Poșta Moldovei, nr. 341 din 17 noiembrie 2021, explicația cet. Comarova Irina, contractul individual de muncă nr. 11 din 01.12.2018, Acordul suplimentar nr. 45 al contractului individual de muncă nr. 11, contractul de răspundere materială nr. 09/45 din 13.09.2019, Fișa de post a operatorului în oficiul poștal al Centrului de poștă care a fost adus la cunoștință numitei Comarova Irina la 19.08.2018; Ordinul nr. 08S din 04. 02.2021 cu privire la concedierea salariatului Comarova Irina, șef al Oficiului Poștal MD 7301 Cantemir, Cererea cet. Comarova Irina, prin care solicită Î.S. Poșta Moldovei acceptarea sumei de 4329 lei și 74 bani, în scopul datoriei sale de 45999 lei și 38 bani, extras din registrul de stat al persoanei juridice nr. 1734 din 29.01.2021, procura nr. 20169 din 18.01.2021; copia buletinului de identitate pe numele Comarova Irina, procura nr. 20857 din 25.02.2021, urmează este ilegală, din motiv că însă reieșind din materialele cauzei penale nu există careva acte procesuale că aceste documente au fost ridicate de la careva persoane sau instituții publice, astfel fiind încălcate prevederile art. **126 alin.(1) Cod de procedură penală**, care prevede că „*Organul de urmărire penală, în baza unei ordonanțe motivate, este în drept să ridice obiectele sau documentele care au importanță pentru cauza penală dacă probele acumulate sau materialele activității speciale de investigații indică exact locul și persoana la care se află acestea*”, or nu există nici o informație unde sunt originalul actelor care au fost supuse ridicării.

Deci invocă că, cele menționate supra, cad sub incidența prevederilor art. **94 alin. (1) pct 8) Cod de procedură penală, care reglementează că în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor prezentului cod. ”**

Totodată, în conformitate cu prevederile art.1 alin.(2) Cod de procedură penală, *„Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.”*

Potrivit art. 63 alin.(1) Cod de procedură penală, bănuitul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune până la punerea ei sub învinuire. Alin. (2) pct. 3) organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuît persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate - mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi - mai mult de 6 luni. Alin. (3) la momentul expirării, după caz, a unui termen indicat

în alin.(2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuitul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunând scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire. Alin.(5) Calitatea de bănuît încetează din momentul eliberării reținutului, revocării măsurii preventive aplicate în privința lui ori, după caz, anulării ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuît și scoaterii lui de sub urmărire, sau din momentul emiterii de către organul de urmărire penală a ordonanței de punere sub învinuire.

Subsecvent indică că, în partea descriptivă a ordonanței emise la 08 aprilie 2021, reprezentatul organului de urmărire penală al IP Cantemir, ofițerul superior de urmărire penală al SUP a IP Cantemir, Balan Aliona, a indicat că: *„Comarova Irina, activând în calitate de șef a Oficiului Poștal MD 7301 Cantemir, care aparține Î.S. „Poșta Moldovei”, în baza acordului suplimentar nr. 45 emis la 13 aprilie 2019, anexă la contractul individual de muncă nr. 11 din 06 august 2014, în perioada anului 2020, acționând cu intenție, folosindu-se de situația de serviciu, profitând de funcția deținută, a însușit ilegal în scopuri personale de la Î.S. „Poșta Moldovei”, suma bănească de 45999,14 lei dintre care 35135,22 lei ca urmare a trecerii nejustificate la cheltuieli a pensiei și suportul financiar în lipsa semnăturilor beneficiarilor, iar suma de 10863,92 lei fiind trecute la cheltuieli de către cet. Comarova Irina prin parola poștașilor din contul soldului mijloacelor bănești în casa oficiului poștal, care i-au fost încredințate ei prin mijloace bănești, astfel cauzând Î.S. „Poșta Moldovei” un prejudiciul material.”*

Astfel, din conținutul actului de sesizare rezultă o bănuială rezonabilă că în faptul susmenționat se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute și sancționate de art. 191 alin.2 lit. d) Cod penal: *„Delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului , săvârșite cu folosirea ssituației de serviciul”*

Deci, susține apărarea că prezenta cauză a fost pornită concret asupra persoanei, adică împotriva cet. Comarova Irina, deoarece în partea descriptivă a ordonanței ofițerul superior de urmărire penală se expune asupra existenței bănuiei rezonabile că anume ea a comis infracțiunea prevăzută de art. 191 alin.(2) lit.d) Cod penal.

La fel și CEDO în jurisprudența sa (Hotărârea Deweer contra Belgiei din 27.02.1980) a distins, că noțiunea de „acuzatie” în materie penală la care face referire art.6 din Convenție are un caracter autonom, care ignoră definițiile din dreptul intern. Acuzația se definește ca notificarea oficială emanând de la autoritatea competentă, a unui reproș de a fi comis o infracțiune. Notificarea nu trebuie să aibă o anumită formă, având acest caracter orice act implicit, care emană de la o autoritate de stat și care produce efecte importante asupra situației persoanei, conținând o acuzație penală implicită.

În viziunea părții apărării notificarea oficială nu urmează a fi confundată cu actul de înștiințare a bănuitului (suspectului) despre statutul procesual ca atare, or legislația națională la art.63 alin.(1) Cod de procedură penală stabilește obligația organului de urmărire penală de a informa în termen de 5 zile despre ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit și drepturile procedurale, termen care pentru anumite motive poate fi amânat până la 3 luni. Notificarea oficială reprezintă actul procedural prin care autoritatea statului plasează persoana concretă în câmpul suspiciunii de săvârșirea unei fapte penale, moment din care persoana suspectă inevitabil urmează să aibă dreptul la apărare și alte drepturi specifice statutului de bănuit.

Astfel, în viziunea apărării, pornirea urmăririi penale „in personam” are valența unei acuzații în materie penală. Art. 6 paragraf 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și jurisprudența CEDO în materie, stabilesc că acuzatul are dreptul să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales, iar dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit din oficiu, atunci când interesele justiției o cer. Totodată, orice acuzat are dreptul să fie informat în cel mai scurt

timp și în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației. Așa cum acuzația constă într-o notificare oficială referitoare la calitatea de acuzat, atunci, numai după acest moment se pot pune în discuție garanțiile procesuale ce țin de dreptul la apărare ori dreptul la un proces echitabil. În acest sens se desprinde convingerea, că pornirea urmăririi penale in personam, cum este și în cazul din speță, împotriva cet. Comarova Irina, și neinformarea acestuia despre dreptul la apărare, în timp ce legislația națională prescrie în mod imperativ informarea bănuیتului despre acuzațiile aduse și drepturile procesuale în termen de 5 zile, nu se conciliază cu principiile de drept ale unui proces echitabil.

Totodată legislația națională, expres prevede în art.64 alin.(2) pct.17, 18, 19 din Codul de procedură penală, drepturile bănuیتului: - să fie informat de către organul de urmărire penală despre toate hotărârile adoptate care se referă la drepturile și interesele sale, precum și să primească, la solicitarea sa, copii de pe aceste hotărâri; - să facă obiecții împotriva acțiunilor organului de urmărire penală și să ceară includerea obiecțiilor sale în procesul-verbal al acțiunii procesuale respective; - să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și hotărârile organului de urmărire penală.

Succesiv, art.63 alin. (1¹) din Codul de procedură penală, prevede că, ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuیت și informația despre drepturile prevăzute la art.64 se aduc la cunoștință în decurs de 5 zile din momentul de emitere a ordonanței, dar nu mai târziu de ziua în care bănuیتul s-a prezentat sau a fost adus silit, ori din momentul de începere a primei acțiuni procedurale efectuate în raport cu acesta, în cazul în care există necesitatea dispunerii unor măsuri speciale de investigații în privința bănuیتului, aducerea la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuیت și a drepturilor sale se amână în baza ordonanței motivate a procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucție pe o perioadă de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii motivate a perioadei până la 3 luni. În cazul infracțiunilor privind crima organizată, spălarea de bani, al infracțiunilor cu caracter terorist, al infracțiunilor de corupție și ale celor conexe actelor de corupție, termenul de amânare a aducerii la cunoștință poate fi prelungit până la 6 luni, la demersul procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucție. Fiecare prelungire a termenului de amânare a aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuیت și a drepturilor sale nu poate depăși 30 de zile.

Respectiv susține apărarea că, calitatea de bănuیت în privința numitei

Comarova Irina, se impunea a fi calculată din momentul pornirii urmăririi penale, și anume din 08 aprilie 2021, cu expirarea termenului peste 3 luni, adică la 08 iulie 2021, dată la care organul de urmărire penală urma în mod obligatoriu și necondiționat să-o scoată pe cet. Comarova Irina de sub urmărirea penală.

Astfel, art.63 din Codul de procedura penală în coraport cu constatările vizate în hotărârea nr.26 a Curții Constituționale din 23 noiembrie 2010, s-a consemnat că procurorii urmează să respecte exhaustiv cerințele legii și, la expirarea termenelor indicate la alin.(2) art.63 Cod de procedură penală, în cazul persoanei reținute, persoanei în privința căreia a fost aplicată măsura preventivă nonprivativă de libertate, sau persoane în privința căreia a fost adoptată o ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuît, să dispună încetarea calității date, după caz: prin punerea sub învinuire sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală.

Invocă că în acest sens, acțiunea procurorului care s-a manifestat prin emiterea ordonanței de punere sub învinuire din 20 octombrie 2021 /f.d. 132/, peste șase luni din momentul pornirii urmăririi penale, și respectiv a generat nerespectarea prevederilor procedurale.

Indică că, în contextul dat, este necesar de reținut statuările jurisprudența constantă a Curții Europene, potrivit căreia în materie penală noțiunea de acuzație are un sens autonom, aceasta fiind interpretată ca o notificare oficială care emană de la autoritatea competentă a unui reproș de a fi comis o infracțiune. Aici, notează apărarea că, notificarea nu trebuie să aibă o anumită formă, având acest caracter orice act implicit, care emană de la autoritatea de stat și care produce efecte importante asupra situației persoanei, conținând o acuzație penală implicită.

Susține că, față de cele ce preced, se impune constatarea că, reieșind din legea procesual-penală națională coroborată cu jurisprudența Curții Europene, statutul de bănuît al unei persoane nu este atribuit acesteia nemijlocit doar prin ordonanța de recunoaștere în această calitate, ci poate îmbrăca și alte forme, acest caracter avîndu-l orice act implicit, care întrunește condițiile enumerate de legiuitor și conține o acuzație penală directă în privința unei persoane.

Subsidiar, în decizia Curții Constituționale de inadmisibilitate a sesizării nr.123g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a art. 274 alin.(7) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova (începerea urmăririi penale) nr. 12 din 07.02.2017, Monitorul Oficial nr.85- 91/38 din 24.03.2017, s-a indicat expres că toate acțiunile procesuale care se desfășoară la etapa premergătoare urmăririi penale au un caracter, sui generis, concentrat asupra scopului de a stabili și

confirma existența bănuielii rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și este circumscrisă termenului de 30 de zile de la momentul sesizării sau autosesizării organului de urmărire penală sau a procurorului.

În același context, pornind de la natura scopului acțiunilor la etapa premergătoare urmăririi penale, acestea se rezumă la constatarea faptei infracționale (in rem), însă nu și la formularea unei învinuiri în privința persoanei (in personam). Această regulă se aplică și la etapa pornirii urmăririi penale. Așadar, în ordonanța de începere a urmăririi penale se menționează doar fapta care a condiționat emiterea acesteia (in rem), or, în cazul existenței unei bănueli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni de către o persoană concretă, organul de urmărire penală în asemenea situație trebuie să-i acorde toate garanțiile caracteristice unei acuzații în materie penală.

La caz, înaintarea acuzării de către procuror a fost efectuată cu depășirea termenului legal, or calitatea de bănuț în privința cet. Comarova Irina expirase de drept la data de 08 iulie 2021, iar prin faptul că aceasta a fost pusă sub învinuire la 20 octombrie 2021 i-a fost înaintată învinuirea, organul de urmărire penală a admis o ingerință în garanțiile prevăzute de art. 22 Cod de procedură penală.

Astfel, prin aplicarea incorectă a legislației procurorul a înaintat învinuirea cet. Comarova Irina în afara cadrului legal, or calitatea de bănuț expirase de drept la 08 iulie 2021, când prevederea imperativă și necondiționată a legii (art.63 alin.(3) Cod de procedură penală) impunea organului de urmărire penală obligația scoaterii cet. Comarova Irina de sub urmărire penală, efectul căreia este stabilit la art.284 alin.(1) Cod de procedură penală: „scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de reabilitare și finalizare în privința persoanei a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată”.

Indică că după cum este perceput de jurisprudența CEDO, dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă nu este unul absolut, însă, după cum a menționat și Curtea Constituțională în Hotărârea nr.26 din 23.11.2010 (pct.6), cadrul legal național instituie excepții de la acest drept doar la art.287 Cod de procedură penală, potrivit căruia reluarea urmăririi penale se admite numai dacă „fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată”.

Consideră că organul de urmărire penală a admis o ingerință în garanțiile prevăzute de art.22 Cod de procedură penală, de a nu fi urmărit de mai multe ori pentru aceeași faptă, drept prevăzut și în art.4 al Protocolului nr,7 Convenția

Europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și art.21 din Constituția Republicii Moldova, deoarece după încetarea de drept a calității de bănuț, organul de urmărire penală era în drept, în cazul apariției unor fapte noi sau recent descoperite ori acumulării ulterioare a probelor suplimentare, de a relua urmărirea penală în conformitate cu art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, însă nu a fost emisă o ordonanță motivată în acest sens potrivit art.255 Cod de procedură penală, din aceste considerente remarcă că cet. Comarova Irina a fost pus ilegal sub învinuire, și respectiv ordonanța de punere sub învinuire, inclusiv și toate acțiunile procesuale și probe urmează să fie declarate nule.

Or, instanța de judecată prin emiterea și deliberarea sentinței și-a argumentat hotărârea având poziția de acuzare, ceea ce este doar în atribuția acuzatorului de stat într-u susținerea acuzării în instanța de judecată, care în dezbateri nu s-a pronunțat cu argumente plauzibile asupra celor invocate în referința înaintată de către partea apărării, or potrivit prevederilor art. 24 alin.(2) Cod de procedură penală, expres prevede că” *Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.* ”

Describe că la caz, învinuirea numitei Comarova Irina, privind comiterea infracțiunii incriminate, se bazează, în principal, pe declarațiile martorului Adela Popa, care nu este martorul ocular în timpul comiterii infracțiunii incriminate inculpatei Comarova Irina, inclusiv și faptul, că martorul Adela Popa se află în relații ostile cu inculpata Comarova Irina odată ce în rezultatului controlului inopenant martorul a fost sancționată disciplinar cu mustrare.

Așa dar, obiectul juridic nemijlocit îl constituie relațiile sociale a căror existența și desfășurarea sunt condiționate ocrotirea relațiilor patrimoniale.

Describe că, latura obiectivă îl realizează prin însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altor persoane, sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop ori refuzul de a le restitui

Or, reieșind din materialele cauzei penale și probele acumulate, în special contractul de răspundere materială nr. 09/45 din 13 aprilie 2021 nu este stipulat careva obligații de serviciu învestite inculpatei Comarova Irina prin care i-au fost încredințate careva mijloace bănești care îi aparține I.S. Poșta Moldovei, deci în cazul dat nu există latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal și semnul calificativ „*cu folosirea situației de serviciu*”.

Cu atât mai mult, că potrivit prevederilor art. 126 alin.(2) Cod penal, *„Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege — gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. ”*

Însă, respectiv conform declarațiilor martorului Adela Popa, Î.S. Poșta Moldovei pe an rulajul financiar a mijloacelor bănești valorează de până la 300000 lei, deci inculpatei Comarova Irina i se incriminează însușirea la suma totală de 45999 lei și 14 bani, ceea ce constituie 6,5% din venitul total, astfel, susține apărarea că suma de 45999 lei și 14 bani, nu poate fi apreciată ca o daună considerabilă Î.S Poșta Moldovei.

Cu atât mai mult, că nici în actul de sesizare și nici din declarațiile martorului Adela Popa nu este confirmat prin probe că prejudiciul cauzat pentru S.A. Poșta Moldovei, poate fi considerat ca o pagubă considerabilă, astfel nu s-a dovedit calificativul *„daune considerabile”*.

Menționând prevederile art. 281 alin. (2) Cod de procedură penală, indică că, procurorul, în actul de învinuire a indicat ca semne calitative pentru încadrarea juridică a faptei *„Delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșite cu folosirea situației de serviciu, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”*, însă reieșind din probele acumulate nu rezultă că inculpata Comarova Irina a comis infracțiunea incriminată din motiv că în actul de învinuire nu este concretizat a fost o delapidare prin însușire a bunurilor care i-au fost încredințată inculpatei și ce acte normative în vigoare care ar fi încălcate de către inculpata ce ar confirma situația de serviciu, precum și faptul nu este indicat perioada comiterii presupuse infracțiunii și respectiv în ce circumstanțe și mijloace a fost comisă infracțiunea, având în vedere că în Oficiul Postal MD 7301 Cantemir au activat și alte persoane care au avut acces la mijloace bănești, deci actul de învinuire nu este concretă, astfel fiind încălcat inculpatei Comarova Irina dreptul la apărare.

Totodată, apreciază critic atitudinea acuzatorului de stat și a instanței de judecată, care în lipsa totală de probatoriu a formulat învinuiri grave, doar în scop de a camufla careva neajunsuri stabilite la Oficiul Posta MD 7301 Cantemir, neajunsuri care pot fi stabilite exact doar în baza unui raport de expertiză financiară

- contabilă, cu respectarea drepturilor tuturor participanților. Dar, nu în baza unui proces verbal privind rezultatul verificărilor efectuate în cadrul anchetei de serviciu desfășurate în baza ordinului Î.S. Poșta Moldovei nr. 341 din 17 noiembrie 2020 întocmit în mod unilateral de către un grup de angajați din cadrul Î.S. Poșta Moldovei și fără prezența inculpatei Comarova Irina.

Menționând prevederile art.219 alin (1), (2) și (4) Cod de procedură penală, remarcă că, instanța de judecată la pronunțarea sentinței nu a luat în considerație declarațiile inculpatei Comarova Irina date în cadrul ședinței de judecată, precum că nu este de acord să-i fie încasată prejudiciul material odată ce nu este angajată în câmpul muncii și nu are un venit stabil, are la întreținere doi copii minori, cu vârsta de 1 an și 3 luni, precum și de 7 ani.

Describe că în circumstanțele enunțate mai sus și având în vedere că inculpata Comarova Irina nu a primit copia de cererea de chemare în judecată și nu era de acord cu acțiunea civilă înaintată de către S.A. Poșta Moldovei, instanța de judecată prin sentință urma să admită în principiu acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul părții vătămate, însă cuantumul acestea urma să fie expusă într-un alt proces civil.

Subsecvent, menționează că, neajunsurile și superficialitate examinării cauzei penale unde instanța de judecată a pronunțat o sentință de condamnare și admiterea acțiunii civile, s-a mai confirmat prin faptul că instanța de judecată în cadrul deliberării sentinței a făcut mențiuni că citez ” *Deși inculpata a menționat în cadrul ședinței de judecată că: a scris o explicație precum că a luat suma de 45 999, 14 lei, dar în realitate, nu luat suma de bani, a fost nevoită să scrie această explicație, ultima a menționat că nu a fost impusă să scrie explicația dată, nu a fost amenințată și nu poate explica unde a dispărut suma de 45 999, 14 lei. Nu a solicitat un control din partea ei deoarece ei au considerat că ea este vinovată. Explicația de la fila dosarul nr. 38 a scris-o personal deoarece așa i s-a cerut să scrie. Ea nu știa la acel moment ce să scrie. Cererea de la fila dosarului 75 a scris-o ea, i s-a zis că e un fel de lămurire că ea a întors ceva bani. Îi aparține semnătura din procesul verbal anexat la fila dosarului nr. 88. Nu bănuiește pe nimeni care ar fi putut sustrage suma de bani, ulterior, apărarea nu a prezentat instanței de judecată probe că ar fi depus plângere pe administrație că ar fi fost impusă să semneze actele care confirmă însușirea sumei bănești, nu a adus careva argumentele plauzibile potrivit cărora ar fi influențat-o pe inculpată să semneze actele anexate la cauza penală, care au fost utilizate în probarea vinovăției de*

către acuzatorul de stat”, însă potrivit prevederilor art. 19 alin. 3 Cod de procedură penală, ” Organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțului, învinutului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea.”, ceea ce rezultă că partea apărării nu este obligată să prezinte instanței de judecată probe că ar fi depus plângere pe administrație că ar fi fost impusă să semneze actele care confirmă însușirea sumei bănești și să aducă careva argumente potrivit cărora ar fi influențat-o pe inculpată să semneze actele anexate la cauza penală, astfel neajunsurile admise de către partea acuzării fiind un mijloc de apărare a inculpatei și apărătorului acestuia.

Susține că, instanța de judecată la pronunțarea sentinței privind admiterea acțiunii civile depuse către Î.S. Poșta Moldovei, a ignorat prevederile legale și anume, art. 219 Cod de procedură penală.

Totodată invocă că, instanța de judecată la pronunțarea sentinței nu a luat în considerație declarațiile inculpatei Comarova Irina date în cadrul ședinței de judecată, precum că nu este de acord să-i fie încasată prejudiciul material odată ce nu este angajată în câmpul muncii și nu are un venit stabil, are la întreținere doi copii minori, cu vârsta de 1 an și 3 luni, precum și de 7 ani.

Invocă că, în circumstanțele enunțate mai sus și având în vedere că inculpata Comarova Irina nu a primit copia de cererea de chemare în judecată și nu era de acord cu acțiunea civilă înaintată de către S.A. Poșta Moldovei și prejudiciul cauzat nu este concretizat prin probe concludente și pertinente, instanța de judecată urma să respingă acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul părții vătămate, ca fiind neîntemeiată.

La data de 01 martie 2024 cauza penală a parvenit la Curtea de Apel Cahul pentru judecarea apelului. (f.d.122, vol. II)

Prin încheierea Curții Supreme de justiție din 25 iunie 2024, cererea înaintată de către președintele interimar al Curții de Apel Cahul, Vavrin Galina, privind strămutarea judecării cauzei penale în ordine de apel, s-a admis.

Judecarea în ordine de apel a cauzei penale privind-o pe Comarova Irina, învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, s-a strămutat de la Curtea de Apel Cahul la Curtea de Apel Comrat. (f.d. 151-153, vol. II)

La data de 05 iulie 2024 cauza penală a parvenit la Curtea de Apel Comrat pentru judecarea apelului. (f.d.154, vol. II)

Argumentele părților:

În ședința de judecată a instanței de apel avocatul Ormanji Ivan în interesele inculpatei Comarova Irina a declarat că susține pe deplin cererea de apel declarată și solicită admiterea acesteia.

Indică că, dosarul a fost inițial suspendat și ulterior redeschis. Menționează că declarațiile avocatului care a participat anterior în cauză sunt deja expuse în apelul formulat, iar toate presupusele încălcări și normele omise au fost descrise detaliat în plângerea depusă. Astfel, solicită admiterea cererii, iar latura civilă înaintată către Poșta Moldovei să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În ședința de judecată a instanței de apel inculpata Comarova Irina a declarat că susține pe deplin avocatul său, și menționează că vina nu o recunoaște și nu a comis infracțiunea ce i se impută.

În ședința de judecată a instanței de apel procurorul Calendari Dumitru, a solicitat respingerea apelului ca neîntemeiat. Consideră că acesta este lipsit de temei, or, în apel sunt invocate anumite chestiuni de procedură legate de pornirea procesului penal, mai exact de momentul începerii urmăririi penale împotriva unei persoane. Avocatul apelant consideră că, odată cu emiterea ordonanței de începere a urmăririi penale, persoana ar dobândi automat calitatea de bănuț, cu toate consecințele legale ce decurg din aceasta. Totuși, apărătorul nu face o analiză completă a dispozițiilor articolului 63 din Codul de procedură penală, care prevede că, prin emiterea unei ordonanțe de începere a urmăririi penale, o persoană nu dobândește automat calitatea de bănuț, decât dacă sunt efectuate anumite acțiuni procesuale în raport cu aceasta, care ar putea să-i afecteze drepturile, libertățile sau interesele procesuale. Prin urmare, în acest sens, consideră că argumentele apelantului sunt neîntemeiate.

Indică că, reieșind din materialele dosarului penal, nu s-a constatat inadmisibilitatea vreunei probe în baza art. 94 CPP, nici nulitatea probelor administrate de organul de urmărire penală în baza art. 251 CPP.

Describe că, reieșind din probatoriul administrat — documentele anexate, explicațiile și cererile scrise semnate de inculpată, precum și recunoașterea parțială a faptelor prin declarația dată în calitate de inculpat — consideră că vinovăția a fost dovedită.

Susține că, instanța de fond a pronunțat o sentință motivată, atât în ceea ce privește fapta penală, cât și cu privire la latura civilă. Singurul aspect care ar putea fi modificat vizează interpretarea art. 126 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură penală și art. 91 Cod penal. Consideră că aceste prevederi trebuie înlăturate, deoarece nu sunt întrunite condițiile privind proporțiile considerabile ale prejudiciului, conform cerințelor legale. În rest, sentința urmează a fi menținută în forma în care a fost pronunțată.

În ședința de judecată a instanței de apel reprezentantul părții vătămate Î.S. „Poșta Moldovei”, fiind legal citat, nu s-a prezentat.

Audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în cererea de apel prin prisma probelor administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată a instanței de apel, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, Completul de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat a ajuns la concluzia admiterii apelului declarat de către avocatul Mițăblîndă Sergiu în interesele inculpatei Comarova Irina, împotriva sentinței judecătoreiei Cahul sediul central, din 12 februarie 2024, reieșind din următoarele considerațiuni.

Conform prevederilor art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, termenul de declarare a apelului împotriva sentinței, este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Din materialele cauzei se constată că, sentința Judecătoreiei Cahul sediul central a fost pronunțată la data de 12 februarie 2024, iar apelul fiind depus la data de 26 februarie 2024. Prin urmare se constată că, apelul a fost depus în termen.

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non privativă de libertate.

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

De asemenea, instanța de apel relevă, că indiferent de temeinicia învinuirii aduse inculpatei potrivit rechizitoriului și ansamblu probatoriu administrat, la judecarea apelului declarat de către apărător în interesele inculpatei, se va ține cont de prevederile art. 410 alin. (1) Cod de procedură penală conform căruia, *instanța*

de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel.

Conform art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod procedură penală a RM, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Conform prevederilor art. 416 Cod de procedură penală, instanța de apel, deliberând asupra apelului, dacă este necesar, poate hotărî reluarea cercetării judecătorești, aplicarea dispozițiilor privitoare la repararea pagubei, la măsurile preventive, la cheltuielile judiciare și la orice alte chestiuni de care depinde soluționarea completă a apelului.

Potrivit art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

În vederea executării prevederilor alin. (1) și (2) art. 414 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, în ședința de judecată a instanței de apel au fost cercetate suplimentar probe examinate în prima instanță, și anume:

Volumul I

f.d. 6-10 **Plîngerea din data de 24.03.2021 din numele Î.S. „Poșta Moldovei”** cu privire la atragerea la răspundere penală a d-nei Comarova Irina pentru acțiunile ilegale, comise în calitate de șef al oficiului poștal MD-7301 Cantemir și recuperarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, prin care directorul general interimar a ÎS „Poșta Moldovei”, Vitalie Zaharia, solicită atragerea doamnei Comarova Irina la răspundere în conformitate cu prevederile legislației în vigoare pentru delapidarea averii străine în sumă de 45 999,14 lei cu utilizarea situației de serviciu și recuperarea din contul acesteia a prejudiciului material cauzat prin infracțiune, Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, care la momentul actual constituie suma de 41 669,60 lei..

f.d. 11-37 **Conținutul procesului-verbal privind rezultatele verificărilor efectuate în cadrul anchetei de serviciu, desfășurată în baza ordinului Î.S. „Poșta Moldovei” nr. 341 din 17.11.2020**, potrivit căreia comisia de anchetă ținând cont de gravitatea abaterilor disciplinare comise de către salariata Comarova Irina, propune de a o concedia pe doamna Irina Comarova, Șef OP MD-7301, în temeiul art.86 lit. k), p) Codul Muncii, pe motivul comiterii de către salariatul care gestionează nemijlocit mijloace bănești sau valori materiale ori care

are acces la sistemele informaționale ale angajatorului sau la cele administrate de angajator a unor acțiuni culpabile, dacă aceste acțiuni pot servi drept temei pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariatul respectiv, încălcare gravă, chiar și o singură dată a obligațiilor de muncă.

f.d. 38 Explicații oferite de Comraova Irina, în care ultima a recunoscut că suma de 46000 lei, lipsă în casa Oficiului Poștal, au fost sustrase de ea personal, pe fondul unor probleme personale financiare, sumă pe care se obligă să o restituie.

f.d. 40-43 **Contractul individual de muncă nr. 11 din 01.12.2018** prin care Comarova Irina este angajată în calitate de operator pe 1 unități. /f.d.40-43/.

f.d. 44 **Acordul suplimentar nr. 45 din 13.04.2019**, la contractul individual de muncă nr. 11 prin care Comarova Irina, se transferă începând cu data de 13.04.2019, din funcția de operator în funcția de Șef OP 7300 Cantemir, pe o perioadă nedeterminat.

f.d. 45 **Contractul cu privire la răspundere materială individuală deplină nr.09/45 a.s din 13.04.2019** prin care Comarova Irina Șef OP Cantemir, își asumă răspunderea materială individuală deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise ei de către angajator.

f.d. 46-50 **Fișa de post a operatorului în oficiul poștal al Centrului de poștă** care a fost adusă la cunoștință numitei Comarova Irina la data de 19.08.2018.

f.d. 51-74 **Ordin nr. 08S din 04.02.2021 cu privire la concedierea salariatului Comarova Irina, șef al oficiului poștal MD-7301 Cantemir** prin care doamna Comarova Irina, șef al oficiului poștal MD-7301 Cantemir se concediază în temeiul art. 86 alin.(1) lit. k) din Codul muncii.

f.d. 75 **Cererea doamnei Comarova Irina, șef al oficiului poștal MD-7301 Cantemir**, prin care - solicită ÎS „Poșta Moldovei” acceptarea sumei de 4329 lei 74 bani, în scopul diminuării sumei datoriei sale de 45 999 lei 37 bani pe care o are față de întreprinderea ÎS „Poșta Moldovei”.

f.d. 76 **Conținutul extrasului din registru de stat al persoanelor juridice nr. 1734 din 29.01.2021**, Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”, cu sediul MD-2012, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 134, mun. Chișinău, Republica Moldova.

f.d. 86-87 **Conținutul actului nr. 2 din 16.11.2020**, cu privire la datele procesului verbal din 16.11.2020 „inventariere inopinată în OP Cantemir” prin care la data controlului s-au stabilit lipsuri în sumă de 46 006,86 lei, și anume 14

093,98 lei lipsa numerar în casierie și 31 912,88 documente bănești (dispoziții de plată) a beneficiarilor cu pensia la domiciliu.

f.d. 88 **Procesul verbal privind rezultatele controlului inopinat în OP Cantemir” din data de 16.11.2020** prin care în urma verificărilor s-au stabilit lipsuri în sumă de 46 006,86 lei, și anume 14 093,98 lei lipsa numerar în casierie și 31 912,88 documente bănești(dispoziții de plată) a beneficiarilor cu pensia la domiciliu, neachitate de facto dar achitate în program.

f.d. 92 ordonanță de recunoaștere în calitate de parte civilă din 27.04.2021.

Volumul II

f.d. 84-85 Declarațiile martorului Popa Adela date în ședința instanței de fond, prin care ultimul a declarat că, *din anul 2019 activa la centru de Poștă Cantemir, ÎS „Poșta Moldovei”, în calitate de director al centrului de poștă. Irina Comarova inițial a fost angajată în calitate de poștaş al oficiului după care pe parcurs a fost transferată cursiv în mai multe funcții: operator chioșcar, operator asigurare, operator oficiu poștal. S-a creat situația că a devenit vacantă funcția de șef oficiu și deoarece Comarova avea un stagiu de lucru mai experimentat de cât ceilalți angajați, aceasta a fost transferată în funcție de șef al oficiului poștal Cantemir.*

Indică că în atribuțiile ei de funcție era să coordoneze activitatea coordonatorilor de ghișeu și ai poștaşilor. Pentru asigurarea activității acestor angajați, Comarova era responsabilă de primirea surselor bănești necesare activității, operatorii deserveau clienții la ghișeuri, iar Comarova elibera surse bănești. Responsabilitatea de a distribui plățile sociale la domiciliu, la fel în dependență de necesitatea emisă de program zilnic trebuia să le ofere suma de bani necesare.

Describe că cu Comarova a fost în relații de lucru. Se afla în subordinea ei. La sfârșitul zilei de muncă, Comarova când efectua totalizarea documentelor de casă și a surselor bănești acumulați, trebuia să prezinte banii acumulați în casa principală.

Remarcă că în rezultatul acestor operațiuni, într-o bună zi, contabilul șef a intrat și a atenționat-o că în rapoartele dnei Comarova a observat un șir de neclarități dubioase și a solicitat să fie întreprinse măsuri. Contabila a văzut careva cifre cu mijloace bănești neclare. A dat indicația să fie întreprinse un act de control pe activitatea dnei Comarova și a oficiului Poștal Cantemir, totodată și la casa principală. Atunci Comarova a recunoscut că a avut nevoie de bani, i-a

luat și și-a asumat responsabilitatea să-i restituie. A luat suma de peste 40 000 lei, exact nu ține minte. Descrie că acești bani aparțineau ÎS „Poșta Moldovei”, dar era luată de pe conturile beneficiarilor de pensie.

Nu știe cum făcea, dar s-a constatat că pe documentele de eliberare a plăților sociale, din program erau extrase ca fiind achitate, de fapt acești bani nu erau distribuiți, bani de pe conturile curente ale ÎS „Poșta Moldovei”. O sumă de bani a fost luată din casă și suma mai mare era din conturi. Actul de revizie intern a fost dublat, a fost efectuat de două ori, cu aceleași obiecte.

Menționează că, până la concediere, Comarova avea de primit indemnizația de concediu 4300 lei, și ea și-a dat consimțământul și a lăsat în casă în contul datoriei această sumă. Conducerea întreprinderii a solicitat să fie eliberată după care nu a mai contactat cu ultima și nu cunoaște dacă a mai restituit ceva bani.

Declară că la acel moment, conducerea ÎS „Poșta Moldovei” a considerat că această sumă este considerabilă și toți restul au fost sancționați din acest moment. Inculpatei i s-a dat 3 luni pentru a restitui banii, însă după cum înțelege acest lucru nu a fost făcut. Inculpata nu a contestat actele de revizie, a făcut în scris o declarație că va restitui paguba ÎS „Poșta Moldovei”. Era perioada pandemiei când ÎS „Poșta Moldovei” a dat liber pentru oficiile poștale pentru a extrage toate plățile, nu la dată. Fiecare poștaş are un sector de distribuire și ca să fie dusă evidența banilor pentru fiecare poștaş, era o parolă în program, la care acces avea dna Comarova în calitate de șef al oficiului. Erau scoase documentele pentru achitarea pensiilor și din casă se luau sumele bănești pentru ele. Bănuiește că plățile nu erau distribuite, iar în documente se arăta ca fiind achitate.

Menționează că au fost audiați toți poștașii responsabili. Comarova avea acces liber la acești bani deoarece aceștia se păstrau în safeul acesteia, în calitate de șef oficiu ultima era responsabilă de repartizarea zilnică a banilor în numerar pentru operatori și pentru poștași, iar la sfârșitul zilei era responsabilă de totalizarea banilor acumulați pe parcursul zilei argumentarea lor prin documentele de casă depunerea banilor la casa principală și a rapoartelor la contabilitatea centrelor de poștă. Comarova a lucrat în calitate de operator în același oficiu unde în fiecare zi se întâlnea cu toate operațiunile de serviciu, lunar la centru de poștă cu șefii se făceau instruirii chiar în luna septembrie, octombrie Comarova a luat parte la cursuri de instruire pentru o perioadă de 5 zile.

Indică că, cu o lună înainte de situația dată, pe data de 9 octombrie, la centrul de poștă, s-a adresat o beneficiară de pensie unde într-un mod foarte dur a

cerut explicații că s-a adresat la oficiul poștaş Cantemir solicitând să primească pensia pentru 4 luni de zile, de la oficiul poștal și să zisă că în baza de date nu este numele ei și au trimis-o la casa teritorială să se clarifice. Venind de la Casa teritorială supărată, cu informația că banii au fost scoși de pe cont din oficiul poștal Cantemir, a solicitat doamnei să dea documentele și a solicitat serviciului de informatică să intre în baza de date pentru a verifica dacă într-adevăr au fost scoși banii din oficiu și de către cine, deoarece programul salvează această informație până la ultima secundă. În aceea zi inculpata era la cursuri, dar în rezultatul verificării s-a constatat că banii au fost scoși de către inculpată pe parola unui poștaş. A chemat acest poștaş să dea explicații, Leonid și el a spus că niciodată nu distribuie pensia la persoana în cauză deoarece nu este pe sectorul dumnealui. Era suma în jur de 18 000 lei. S-a constatat că inculpata a scos banii și i-a solicitat explicații la care ultima a recunoscut că i-a scos și i-a păstrat la ea și a restituit beneficiarei banii. Sub ordinea inculpatei Comarova erau 5 angajați.

Remarcă că ÎS „Poșta Moldovei” nu are un venit, este un loc de circuit bănesc. Zilnic, în unele perioade, putea să fie un circuit de bani în mărime de 100 000 lei și peste 300 000 lei. ÎS „Poșta Moldovei” a considerat că suma de 40 000 lei este o sumă considerabilă. Poștașii aveau acces la sumele de bani conform actelor eliberate de către Comarova, iar ei trebuiau să aducă raportul la sfârșitul zilei.

f.d. 86-87 declarațiile inculpatei Comarova Irina date în ședința instanței de fond, prin care ultimul a declarat că, nu recunoaște vina sa în comiterea infracțiunii și a menționat că în anul 2020 a activat la ÎS „Poșta Moldovei” în calitate de șef oficiul poștal Cantemir. În această funcție a activat timp de 1 an. A avut trei operatori și doi poștași în subordinea ei.

Indică că a semnat contractul de răspundere materială. Era responsabilă de starea financiară, de încasarea mijloacelor bănești și de gestionarea lor. Avea acces la casa mijloacelor financiare ale oficiului.

Remarcă inculpata că, nu a sustras din contul lui Știroi Anastasia suma de 1975,66 lei în folosul ei propriu. Nu a sustras din contul lui Știroi Matei Vasile suma de 1555,43 lei, în folosul ei propriu. Nu a sustras nici de pe un cont careva sume bănești.

Declară că revizia a avut loc la data de 18.11.2020. A participat la revizia organizată de Adela Popa și la revizia făcută de ÎS „Poșta Moldovei”, nu a scris contestație pe rezultatele reviziei. Suma de 4329,74 lei a restituit-o după audit, a

fost propunere din partea administrației să achite suma dată, nu a fost obligată să achite această sumă. I s-a propus să achite din salariu suma de 45 999,14 lei.

Indică că după ce a fost eliberată, a fost anunțată că nu mai poate activa în funcția de șef oficiu și i se va oferi un alt lucru, însă nu i s-a mai oferit. A participat la controlul inopinat.

Declară că nu este de acord cu acțiunea civilă deoarece suma indicată, în realitate, nu a luat-o. Nu a avut acces la banii din contabilitate. În calitate de șef oficiu poștal, avea acces la parolele poștașilor și putea elibera dispoziția de plată și ulterior sumele de bani se înmânau beneficiarului. În fiecare zi, la sfârșit de zi, ea trebuia să controleze toate dispozițiile de plată a poștașilor și a operatorilor, dar nu tot timpul reușea.

Menționează că a scris o explicație precum că a luat suma de 45999,14 lei, dar în realitate, nu a luat suma de bani, a fost nevoită să scrie această explicație. Când a venit controlul de la Chișinău, i s-a spus că este vinovată. Nu a fost impusă să scrie explicația dată, nu a fost amenințată. La examinarea cauzei penale în judecătoria Cantemir a fost doar la o ședință. Nu ține minte ce a declarat în prima instanță în judecătoria Cantemir. Banii de 4329,74 lei i-a restituit. A declarat că va restitui suma restantă deoarece toți ziceau că doar ea a avut acces la bani, altă ieșire din situație, la acel moment nu avea.

Declară că când s-a făcut revizia, i s-a spus că nu pleacă până nu scrie o explicație că restituie banii, a spus nu are de unde să întoarcă acea sumă, dar i s-a cerut să scrie că îi va întoarce. Nu ține minte când a restituit suma de 4329,74 lei.

S-a concediat în ianuarie 2021. Adela Popa a telefonat-o și i-a spus să vină să semneze cererea de eliberare. Nu este de acord cu tot ce a declarat Adela Popa în ședința de judecată. Nu poate explica de ce nu i-a adresat careva întrebări dnei Popa dacă nu este de acord cu declarațiile ei din cadrul ședinței de judecată. A avut frică să-i adreseze careva întrebări dnei Popa deoarece ea a rămas șefă pentru ea. Nu poate explica unde a dispărut suma de 45999,14 lei. Nu a solicitat un control din partea ei deoarece ei au considerat că ea este vinovată. Explicația de la fila dosarul nr. 38 a scris-o personal deoarece așa i s-a cerut să scrie. Ea nu știa la acel moment ce să scrie. Cererea de la fila dosarului 75 a scris-o ea, i s-a zis că e un fel de lămurire că ea a întors ceva bani. Îi aparține semnătura din procesul verbal anexat la fila dosarului nr. 88. Nu bănuiește pe nimeni care ar fi putut sustrage suma de bani. Nu a fost impusă să semneze actele sau amenințată,

doar i se arăta unde trebuie să semneze. La momentul semnării actelor, avea frică față de comisie. Nu poate explica în ce constă frica dată. Relații între ea și Popa Adela, după control, s-au răcit. După control nu s-a schimbat situația ei financiară. La moment locuiește în chirie în satul Colibași raionul Cahul. După această demisie nu s-a angajat nicăieri. Are un copil minor la întreținere, de 3 ani și 3 luni.

Completul de judecată constată că, instanța de fond la momentul pronunțării sentinței judecătorești, corect a stabilit starea de fapt și de drept, circumstanțele cauzei cu referire la latura penală, just a încadrat acțiunile inculpatei Comarova Irina ca constituind fapte penale prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal al Republicii Moldova, *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu folosirea situației de serviciu, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, așa cum inculpata **Comarova Irina** activând în calitate de șef a Oficiului Poștal MD-7301 Cantemir, care aparține ÎS „Poșta Moldovei” în baza acordului suplimentar nr.45 emis la 13 aprilie 2019, anexă la contractul individual de muncă nr.11 din 06.08.2014, în perioada anului 2020, acționând cu intenție, folosindu-se de situația de serviciu, profitând de funcția deținută, a însușit ilegal în scopuri personale de la ÎS „Poșta Moldovei” suma bănească de 45999,14 lei, dintre care suma de 35135,22 lei ca urmare a trecerii nejustificate la cheltuieli a pensiei și suportului financiar în lipsa semnăturilor beneficiarilor, iar suma de 10 863,92 lei fiind trecută la cheltuieli de cet. Comarova Irina prin parola poștașilor din contul soldului mijloacelor bănești în casa oficiului poștal, care i-au fost încredințate ei prin mijloace bănești, astfel cauzând ÎS „Poșta Moldovei” un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 45 999,14 lei.

Este de remarcat că sentința contestată cu apel a fost pronunțată la data de 12 februarie 2024, iar ulterior la data de 06 iunie 2024 prin Legea nr. 136, în vigoare din 07 septembrie 2024, norma art. 126 alin. (2) Cod penal a fost modificată, și anume după modificare norma prevede că *se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.*

Astfel, se rezumă că la data de 12 februarie 2024 învinuirea adusă inculpatei Comarova Irina în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal era actuală, după modificările legislative, remarcate supra, la momentul examinării cauzei în ordine de apel nu mai sunt actuale, or prejudiciul cauzat prin infracțiune în sumă de 45999,14 lei nu depășesc 10 salarii medii lunare pentru anul 2020.

Iar norma art. 10 alin. (1) Cod penal prevede că *Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.*

Astfel, având în vedere normele legale citate supra și faptul că infracțiunea de care este învinuită Comarova Irina, nu mai poate fi calificată sub incidența normei art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, totuși completul de judecată reține existența în acțiunile acesteia a infracțiunii prevăzută de art. 192 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.93 alin.(1) Cod de procedură penală, *probele sînt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.*

Potrivit prevederilor art.101 alin.(1), (2) (3), (4) și (5) Cod de procedură penală, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Hotărârea de condamnare nu se poate întemeia, în măsură determinantă, pe declarațiile martorului protejat sau pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații.*

Conform art.14 alin.(1) Cod penal, *infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.*

Potrivit art.51 alin.(1) și (2) Cod penal, *temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componenta infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală.*

Articolul 52 alin.(1) și (2) Cod penal stipulează că, *se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.*

Lecturând materialele cauzei, Completul de judecată constată că, urmărirea penală și judecata în primă instanță s-au desfășurat în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege și, respectiv, nu s-au constatat încălcări care atrag nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate.

Reieșind din învinuirea înaintată, materialele cauzei penale, în colaborare cu declarațiile martorului audiat în prezenta cauză penală, completul de judecată conchide că vina inculpatei Comarova Irina de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, s-a stabilit în timpul urmăririi penale, examinării dosarului de prima instanță, precum și în cadrul examinării apelului, fiind dovedită prin probe anexate la materialele cauzei, care au fost cercetate atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, faptele acesteia conținând în întregime semnele calificative ale infracțiunii incriminate.

Completul de judecată consideră că instanța de fond cert a stabilit vinovăția inculpatei Comarova Irina în comiterea infracțiunii incriminate, care a fost confirmată prin probe cercetate și menționate supra, din care cu certitudine se atestă că Comarova Irina, fiind șefă a Oficiului Poștal MD-7301 Cantemir, care aparține ÎS „Poșta Moldovei”, în perioada anului 2020, acționând cu intenție, folosindu-se de situația de serviciu, profitând de funcția deținută, a însușit ilegal în scopuri personale de la ÎS „Poșta Moldovei” suma bănească de 45999,14 lei, dintre care suma de 35135,22 lei ca urmare a trecerii nejustificate la cheltuieli a pensiei și suportului financiar în lipsa semnăturilor beneficiarilor, iar suma de 10 863,92 lei fiind trecută la cheltuieli de cet. Comarova Irina prin parola poștașilor din contul

soldului mijloacelor bănești în casa oficiului poștal, care i-au fost încredințate ei prin mijloace bănești, astfel cauzând ÎS „Poșta Moldovei” un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 45 999,14 lei.

Aceste acțiuni se probează prin faptul că, Comarova Irina a fost angajată ca șef a Oficiului Poștal MD-7301 Cantemir, care aparține Î.S. „Poșta Moldovei” în baza acordului suplimentar nr.45 emis la 13 aprilie 2019, anexă la contractul individual de muncă nr.11 din 06.08.2014.

Concomitent, în cadrul cauzei penale a mai fost anexat și un contract cu privire la răspundere materială individuală deplină nr.09/45 a.s din 13.04.2019 prin care Comarova Irina Șef OP Cantemir, își asumă răspunderea materială individuală deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise ei de către angajator. /f.d.45/.

Potrivit conținutului procesului-verbal privind rezultatele verificărilor efectuate în cadrul anchetei de serviciu, desfășurată în baza ordinului Î.S. „Poșta Moldovei” nr. 341 din 17.11.2020, la f.d. 21 a procesului (f.d. 31, vol. I) Comisia de anchetă a stabilit că șeful OP MD-7301 Cantemir, dna Irina Comarova a prejudiciat Î.S. „Poșta Moldovei” cu suma totală de 45999,14 lei.

Deasemenea vina inculpatei se mai probează și prin declarațiile martorei Popa Adela, care a menționat că *„La sfârșitul zilei de muncă, Comarova când efectua totalizarea documentelor de casă și a surselor bănești acumulați, trebuia să prezinte banii acumulați în casa principală. În rezultatul acestor operațiuni, într-o bună zi, contabilul șef a intrat și a atenționat-o că în rapoartele dnei Comarova a observat un șir de neclarități dubioase și a solicitat să fie întreprinse măsuri. Contabila a văzut careva cifre cu mijloace bănești neclare. A dat indicația să fie întreprinse un act de control pe activitatea dnei Comarova și a oficiului Poștal Cantemir, totodată și la casa principală. Atunci Comarova a recunoscut că a avut nevoie de bani, i-a luat și și-a asumat responsabilitatea să-i restituie. A luat suma de peste 40 000 lei, exact nu ține minte. Descrie că acești bani aparțineau ÎS „Poșta Moldovei”, dar era luată de pe conturile beneficiarilor de pensie.”.*

Totodată se reține că însăși inculpata Comarova Irina ca urmare a controlului, și depistării lipsei banilor în casa Oficiului poștal, ultima în explicație a recunoscut că a sustras banii pentru necesități personale și se obligă să-i restituie (f.d.38-39, vol. I), explicație care a fost scrisă personal după cum recunoaște și în declarațiile sale oferite instanței de judecată, totodată prin cererea (f.d.75, vol.I)

ultima solicită acceptarea sumei de 4329,74 lei în casa principală a Oficiului Poștal Cantemir în scopul diminuării sumei datoriei sale de 45999 lei 37 bani, pe care le are față de întreprinderea ÎS „Poșta Moldovei”.

Astfel, alegațiile apelantului că vina nu a fost probată și sunt lipsă probele concludente în vederea stabilirii vinovăției lui Comarova Irina în comiterea infracțiunii imputate sunt nefondate.

Referitor la alegațiile apelantului privind aprecierea critică a declarațiilor martorei Popa Adela, pe faptul că *martorul Adela Popa se află în relații ostile cu inculpata Comarova Irina odată ce în rezultatului controlului inopenant martorul a fost sancționată disciplinar cu mustrarea fiind o răzbunare asupra inculpatei, ca urmare a sancționării acesteia cu mustrare aspră*, completul de judecată le găsește nefondate, atâta timp cât martorul a relatat doar faptele și circumstanțele stabilite de organul de urmărire penală și prin alte probe materiale, iar în declarațiile acesteia nu se învederează o răzbunare sau circumstanțe ce ar diferi de cummulul de probe acumulat și analizat de instanța de judecată cât și instanța de apel.

Referitor la alegațiile apelantului că, *reieșind din materialele cauzei penale și probele acumulate, în special contractul de răspundere materială nr. 09/45 din 13 aprilie 2021 nu este stipulat careva obligații de serviciul investite inculpatei Comarova Irina prin care i-au fost încredințate careva mijloace bănești care îi aparține I.S. Poșta Moldovei, deci în cazul dat nu există latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal și semnul calificativ „cu folosirea situației de serviciu”*, completul de asemenea le găsește nefondate, or potrivit Contractului cu privire la răspunderea materială individuală deplină nr. 09/45 a.s. din 13.04.2019 salariatul Comarova Irina la pct. 1 lit. a) și-a asumat răspunderea materială individuală deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise lui de către angajator și s-a obligat să aibă o atitudine gospodărească față de valorile transmise și să i-a măsuri de prevenire a prejudiciului. (f.d. 45, vol. I)

Referitor la alegațiile apelantului, precum că, *apreciază critic atitudinea acuzatorului de stat și a instanței de judecată, care în lipsa totală de probatoriu a formulat învinuiri grave, doar în scop de a camufla careva neajunsuri stabilite la Oficiul Posta MD 7301 Cantemir, neajunsuri care pot fi stabilite exact doar în baza unui raport de expertiză financiară - contabilă, cu respectarea drepturilor tuturor participanților. Dar, nu în baza unui proces verbal privind rezultatul verificărilor efectuate în cadrul anchetei de serviciul desfășurate în baza ordinului*

Î.S. Poșta Moldovei nr. 341 din 17 noiembrie 2020 întocmit în mod unilateral de către un grup de angajați din cadrul Î.S. Poșta Moldovei și fără prezența inculpatei Comarova Irina”, completul de judecată îl găsește nefondat, or însăși inculpata Comarova Irina, prin explicațiile oferite angajatorului a recunoscut neajunsurile stabilite în procesul verbal privind rezultatele verificărilor efectuate în cadrul anchetei de serviciu, nu a contestat aceste rezultate acceptând în mod tacit învinuirile aduse directe dânsiei, ca responsabilă de neajunsurile depistate.

Referitor la alegațiile apelantului că contractul de răspundere materială nr. 09/45 din 13 aprilie 2021 nu este stipulat careva obligații de serviciul investite inculpatei Comarova Irina prin care i-au fost încredințate careva mijloace bănești care îi aparține I.S. Poșta Moldovei, deci în cazul dat nu există latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal și semnul calificativ „cu folosirea situației de serviciu”, completul de judecată le găsește deasemenea nefondate, or după cum s-a relatat supra inculpata și-a asumat răspunderea materială pentru întregul bunurilor de valoare transmise acesteia în gestiune ca șef al Oficiului poștal Cantemir, inclusiv a mijloacelor financiare ce intrau în caseria Oficiului poștal, pentru pensii, indemnizații și altor plăți, la bunuri care inculpata în calitate de șefă avea acces direct și nelimitat, ceea ce denotă că sustragerea de către inculpată a mijloacelor financiare din caseria Oficiului poștal Cantemir, a fost comisă anume „cu folosirea situației de serviciu”.

Prin urmare poziția apărării în vederea lipsei faptei infracționale în acțiunile inculpatei Comarova Irina sunt nefondate, temei pentru care apelul în această parte urmează a fi respins.

În partea contestării procedurii penale de către partea apărării, și anume invocarea acestuia că de către organul de urmărire penală nu a fost respectate drepturile inculpatei cu privire la înaintarea învinuirii, și menținerea calității acesteia de bănuită contrar prevederilor art. 63 Cod de procedură penală, completul de judecată le găsește nefondate pe următoarele motive.

Potrivit art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală Bănuitul este persoana fizică sau juridică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune până la punerea ei sub învinuire. Persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuit prin unul din următoarele acte procedurale, după caz:

- 1) procesul-verbal de reținere;*
- 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate;*

3) *ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuît.*

Astfel, alegerile apelantului că Comarova Irina din momentul emiterii ordonanței de începere a urmăririi penale din 08 aprilie 2021, ordonanță de începere a urmăririi penale pe persoană și nu pe faptă, ar fi căpătat statutul de bănuîtă, este unul eronat, or norma art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, expres a prevăzut care acte de procedură oferă calitatea de bănuît a persoanei, și printre acestea ordonanța de începere a urmăririi penale nu se regăsește.

Cu atât mai mult că din conținutul Ordonanței de începere a urmăririi penale din 08 aprilie 2021, persoana lui Comarova Irina este expusă doar în descrierea fabulei plângerii penale depusă de autorul sesizării, iar în partea dispunerii începerii urmăririi penale, aceasta a fost pornită pe faptă ca componentă de infracțiune prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal și nu pe persoană.

În speță, cumulul de probe administrate și analizate în prezentul proces penal, probează indubitabil vina inculpatei în comiterea infracțiunii de *delapidare a averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu folosirea situației de serviciu.*

În continuare, completul de judecată reține că deși instanța de fond la pronunțarea sentinței de condamnare corect a individualizat infracțiunea comisă de Comarova Irina în baza art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, la data pronunțării decizie în speță, calificarea infracțiunii conform indicilor lit. c) alin. (2) art. 191 Cod penal, dispăre, or în sensul art. 126 alin. (2) Cod penal, valoarea prejudiciului cauzat prin infracțiune nu mai poate fi calificat ca considerabil.

Astfel, în sensul art. 10 alin. (1) Cod penal și art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel găsește necesar în admiterea cererii de apel pe alte motive decât cele invocate, cu casarea sentinței instanței de fond în partea stabilirii vinovăției și a pedepsei penale, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Astfel, din probele materiale și din motivele expuse supra, completul de judecată stabilește că vina inculpatei Comarova Irina în comiterea infracțiunii de *delapidare a averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu folosirea situației de serviciu,* a fost probată pe deplin temei pentru care aceasta se declară vinovată de comiterea infracțiunii prevăzută de 191 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Cu privire la cerința apelului în partea respingerii acțiunii civile, completul de judecată îl găsește nefondat, pe următoarele motive.

Potrivit art. 219 alin. (1) din Codul de procedură penală, *acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.*

În conformitate cu art. 220 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură penală, *acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, iar normele procedurii civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementari.*

Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.

Potrivit prevederilor art.225 alin.(2) din Codul de procedură penală, *la adoptarea sentinței de acuzare sau de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere.*

În conformitate cu art. 387 alin. (1) din Codul de procedură penală, *odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.*

În speță, simpla invocare a apelantului că inculpata nu a recunoscut vinovăția și nu recunoaște acțiunea civilă, nu poate fi temei de respingere a acțiunii civile.

Cu atât mai mult invocarea apelantului că instanța urma să admită în principu acțiunea civilă, este nefondată, or o asemenea soluție nu mai este prevăzută de norma art. 225 Cod de procedură penală, iar judecătorul în sensul alin. (3) art. 225 CPP este obligat să soluționeze acțiunea civilă, și în temeiul alin. (2) al art. 225 CPP menționat să emită o hotărâre de admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere a acțiunii civile.

Astfel, hotărârea instanței de fond în partea admiterii acțiunii civile, urmează a fi menținută fără modificări, or în această latură, instanța de apel nu a stabilit careva erori de drept sau de fapt, ce ar impune casarea sentinței.

Referitor la pedeapsa, ce urmează a fi aplicată inculpatei Comarova Irina, completul de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art.61 alin.(1) și (2) din Codul penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.*

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedepsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Completul de judecată remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane.

Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. În concordanță, instanța de apel consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În aceste sens, completul de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor.

Completul concluzionează că decizia de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpată, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o

asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărute, iar violarea lor este contracarată și pedepsită. În cadrul individualizării pedepsei, instanța de judecată ține cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri), potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii și trebuie avute în vedere în procesul de stabilire și aplicare a pedepsei.

Privind gravitatea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) din Codul penal săvârșită de către inculpată, instanța de apel, conform art.16 din Codul penal, atestă că infracțiunea, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, la momentul săvârșirii, se atribuie la categoria infracțiunilor grave, comise cu intenție.

Instanța de apel reține că infracțiunea comisă de către inculpata Comarova Irina face parte din capitolul infracțiunilor contra patrimoniului, care atentează la una din valorile fundamentale – relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile.

Totodată, completul de judecată reține, că Comarova Irina a comis infracțiunea în lipsa unor circumstanțe agravante prevăzute la art. 77 din Codul penal și în lipsa circumstanțelor atenuante prevăzută la art. 76 alin. (1) din Codul penal.

Concomitent, temeiuri pentru liberarea inculpatei Comarova Irina de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal nu au fost stabilite.

Concomitent, la stabilirea pedepsei instanța de apel reține pericolul social al infracțiunii săvârșite și gravitatea acesteia, or reieșind din acțiunile ilicite ale inculpatei a fost violat dreptul persoanei juridice la protecția proprietății sale și libertatea de a dispune de bunurile sale conform propriei dispoziții, ce impune inclusiv necesitatea unei pedepse complementare la caz.

Potrivit art. 410 alin. (1) Cod penal *Instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel.*

Pe cale de consecință, având în vedere că din dispoziția sentinței casate prin prezenta decizie, pedeapsa stabilit inculpatei a fost sub *formă de amendă în*

mărime de 900 unități convenționale, echivalentul sumei de 45 000 /patruzeci și cinci mii/ lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul administrării și gestionării activelor financiare în instituțiile comerciale și în instituțiile publice pe un termen de 3 ani /trei/ ani, prin prezenta decizie, completul de judecată va aplica o pedeapsă similară, în vederea de a nu înrăutăți situația persoanei în favoarea căreia a fost declarat apelul.

Potrivit art. 107 Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

În conformitate cu art. 275 pct. 4 Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit amnistia.

Potrivit art. 285 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) Cod de procedură penală.

Articolul 332 Cod de procedură penală dispune că, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)-9), 285 alin. (1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

În conformitate cu art. 1 alin. (1) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2–5, 7, 8.

Alineatul (4) din articolul precitat prevede că, aplicarea amnistiei față de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar față de persoanele inculpate – de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

Conform art. 2 din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii

Moldova, (1) *Procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.* (2) *Procesul penal în privința infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite până la adoptarea prezentei legi de persoane care, la data comiterii infracțiunii, nu atinseseră vârsta de 18 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei.* (3) *Încetarea procesului penal conform alin.(1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate.* (4) ***În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin.(1)–(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.6.***

Instanța de apel reține că, prin lege organică, se stabilesc condițiile și limitele aplicării amnistiei, în Codul penal fiind enumerate efectele amnistiei, în raport cu momentul apariției acesteia (înainte de condamnare ori după condamnarea făptuitorului), iar în Codul de procedură penală sunt stipulate dispoziții, referitoare la procedura aplicării amnistiei și la consecințele procesuale ale acesteia.

Potrivit art. 389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală, *sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 din Codul penal.*

De asemenea, completul de judecată remarcă că inculpatei îi este imputată săvârșirea infracțiunii, pentru care a fost trimisă în judecată, - anul 2020, adică până la adoptarea Legii privind amnistia. Din materialele dosarului penal, se mai constată că inculpata anterior nu a beneficiat de aplicarea actului de amnistiei.

Analizând circumstanțele descrise, completul de judecată nu a stabilit impedimente pentru aplicarea Legii privind amnistia nr. 243 din 24 decembrie 2021 în privința inculpatei Comarova Irina.

Drept urmare, având în vedere că infracțiunea imputată inculpatei Comarova Irina a fost comisă până la data intrării în vigoare a Legii privind amnistia, sancțiunea căreia prevede pedeapsa de până la 6 ani închisoare, și se califică ca fiind gravă, completul de judecată consideră că inculpata Comarova Irina urmează a fi liberată de la executarea pedepsei penale de 900 unități convenționale stabilită,

prin prezenta decizie, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin.(2) lit. d) Cod penal.

Articolul 8 al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova prevede că *se absolvă de pedeapsa complementară, cu excepția privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate și a privării sau anulării dreptului de a conduce mijloace de transport, persoanele în privința cărora se aplică prevederile art. 2–5 și art. 7.*

Prin urmare, ținând cont de prevederile legale nominalizate supra raportate completul de judecată va dispune liberarea acestuia de executarea pedepsei principale și anume pedeapsa cu privire la amendă în mărime de 900 u. c în temeiul art. 2) alin.(1) și (4) ale Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu menținerea pedepsei complementare și anume privarea de dreptul de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul administrării și gestionării activelor financiare în instituțiile comerciale și în instituțiile publice pe un termen de 3 ani /trei/ ani.

Reieșind din circumstanțele indicate, Completul de judecată va admite din alte motive, apelul declarat de avocatul Mîțăblîndă Sergiu în interesele inculpatei Comarova Irina, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul sediul central din 12 februarie 2024, casării sentinței primei instanțe în partea recunoașterii ca vinovată și în partea stabilirii pedepsei penale, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în această parte.

În conformitate cu art. art.409, 413-414, art.415 alin. (1), pct. (2), art. art. 417-418, 422 Cod Procedură Penală al RM, Completul de judecată

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de avocatul Mîțăblîndă Sergiu în interesele inculpatei Comarova Irina.

Se casează parțial sentința judecătoriei Cahul sediul Central din 12 februarie 2024 în cauza penală în privința lui Comarova Irina, în partea recunoașterii ca vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal și în partea pedepsei stabilite, și pronunță ***o nouă hotărâre în partea casată*** potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care.

Comarova Irina se recunoaște vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin.(2) lit. d) Cod penal și i se stabilește pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 900 unități convenționale, echivalentul sumei de 45 000 /patruzeci și cinci mii/ lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul administrării și gestionării activelor financiare în instituțiile comerciale și în instituțiile publice pe un termen de 3 ani /trei/ ani.

Se liberează Comarova Irina de executarea pedepsei principale și anume amenda în mărime de 900 unități convenționale, echivalentul sumei de 45 000 /patruzeci și cinci mii/ lei, în temeiul art. 2) alin.(1) și (4) ale Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova cu menținerea pedepsei complementare stabilite și anume privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul administrării și gestionării activelor financiare în instituțiile comerciale și în instituțiile publice pe un termen de 3 ani /trei/ ani.

În rest sentința instanței de fond în partea admiterii acțiunii civile ***se menține fără modificări.***

Decizia este definitivă și executorie, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președinte de ședință, judecător:

Judecător:

Judecător:

Mironov Andrei

Colev Grigori

Hudoba Valeri